

Pontus Andersson Garpvall: Pressträff om ungdomsfängelser 2026

Talare

Pontus Andersson Garpvall
Riksdagsledamot

Datum

19 februari 2026

Plats

Regeringskansliet, Stockholm

Omständigheter

Under mandatperioden 2022 - 2026 beslutade de blågula, bestående av Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna och med Sverigedemokraterna som stödparti att straffbarhetsåldern skulle förändras. Tidigare kunde ungdomsbrottslingar över 15 år dömas till exempelvis vård hos Statens Institutionsstyrelse, SIS. Beslutet under mandatperioden gjorde det möjligt att istället döma barn så unga som 14 år gamla och att straffet kan bli fängelse. Detta förslag röstades igenom med stöd av Socialdemokraterna.

- 1 Tack så mycket för det, Gunnar.

- Ja, men likt utredningen så ser vi flera skäl till att det nu är dags att ta ett omtag och utmönstra sluten ungdomsvård ur påföljdssystemet. För det första, som en
- 5 följd av omläggningen av kriminalpolitiken kommer fler personer låsas in och detta under en längre tid. Om man skulle behålla sluten ungdomsvård som påföljd skulle vi riskera att unga, som med råge passerat myndighetsgränsen, fortsätter avtjäna sitt straff på SIS särskilda ungdomshem. Det vore varken bra för de barn som vistas där eller för den unge myndige som exempelvis behöver
  - 10 kunna erbjudas olika former av meningsfull sysselsättning. Kriminalvården däremot har en organisation som kan erbjuda en större möjlighet till flexibilitet. Den som inleder verkställigheten av ett fängelsestraff när han eller hon är under 18 år kan därefter övergå till att avtjäna straffet med andra vuxna efter 18-årsdagen. För det andra, det är väl känt att övergången mellan institution och
  - 15 frihet är en kritisk tidpunkt då risken för återfall är hög. Det finns dock brister i det stöd och den vård som idag erbjuds barn och unga efter att de frigivits från sluten ungdomsvård. Inom ramen för ett utdömt fängelsestraff finns ett utbyggt regelverk för villkorlig frigivning och Kriminalvården har, till skillnad från SIS, en rikstäckande frivårdsverksamhet och lång erfarenhet av att arbeta
  - 20 med stöd och kontroll under den tiden som dömda avtjänar sitt straff i frihet. Och för det tredje, det pågår ett omfattande arbete som syftar till att stärka säkerheten inom SIS. Detta är både bra och nödvändigt, men fängelsepåföljden har en annan grundstruktur när det kommer till säkerhetstänk och samhällsskydd än vad sluten ungdomsvård har. Och Kriminalvården förfogar
  - 25 över ett bredare register av kontroll- och tvångsåtgärder än vad SIS gör.

I den här helheten är det av grundläggande betydelse att dömda barn och vuxna hålls åtskilda. Intagna barn ska därför inte få vistas tillsammans med vuxna intagna och ska placeras på barn- och ungdomsavdelningar som är särskilt anpassade utifrån barns behov och rättigheter. Undantag får endast göras om det kan anses vara till den intagnas bästa. I vissa undantagsfall kan det vara aktuellt att placera unga myndiga i åldern 18 till 20 på en barn- och ungdomsavdelning. Det kan exempelvis handla om vissa intagna barn som av någon anledning är särskilt utsatta i förhållande till andra intagna. Och då kan det vara lämpligt att placeringen på barn- och ungdomsavdelningen får fortsätta även efter 18-årsdagen. Det kan också bli nödvändigt att placera unga myndiga på en barn- och ungdomsavdelning eftersom att barn som är placerade ensamma där annars riskerar att bli isolerade. Men i samtliga fall ska Kriminalvården noga bedöma hur placeringen av unga myndiga på en barn- och ungdomsavdelning påverkar barnen på avdelningen och den som har fyllt 18 år får bara placeras på en barn- och ungdomsavdelning om det är till det bästa för barnen på ungdomsavdelningen.

Med det sagt lämnar jag över ordet till Ingemar Kihlström, Kristdemokraterna.

Källa

<div>Transkriberat från videoinspelning: Pressträff om inrättandet av ungdomsfängelser, publicerad på YouTube, uppladdad av "Regeringskansliet", 19/2 2026 (Transkriberat 20/10 2026)</div>

Taggar

Politiska tal, Sverigedemokraterna

Relaterade

Gunnar Strömmer: Pressträff om ungdomsfängelser 2026
19 februari 2026

Martin Melin: Pressträff om ungdomsfängelser 2026
19 februari 2026

Ingemar Kihlström: Pressträff om ungdomsfängelser 2026
19 februari 2026

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/pontus-andersson-garpvall-presstraff-om-ungdomsfangelser-2026>